

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی

جان‌اله کریمی مطهر*

احمد رضائی**

چکیده

پیشینه آموزش دانشگاهی در رشته‌های زبان و ادبیات خارجی تقریباً با تأسیس دانشگاه در ایران برابری می‌کند، اما نخستین کرسی دانشگاهی زبان‌شناسی حدود نیم‌قرن پیش تأسیس شد. پس از پیدایش رشته‌های دانشگاهی مرتبط با حوزه مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های باستانی، تکوین آن‌ها در قالب بازنگری سرفصل‌های آموزشی و تخصصی‌ترشدن زمینه‌های علمی و نشر آثار مرتبط محقق شد. پرواضح است که باتوجه به حجم پذیرش دانشجو از یکسو و افزایش آثار و منابع آموزشی ازسوی ناشران دانشگاهی و غیردانشگاهی، درنگی بر این دو مسیرهای دانش را روشن‌تر می‌کند. در این مقاله، تلاش می‌شود تصویری از سهم رشته‌های مرتبط با زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی در نظام پذیرش دانشجو ارائه شود. اهمیت نقد منابع آموزشی برای کیفیت‌بخشی و ارائه متون علمی و وضعیت نقد متون دانشگاهی زبان‌شناسی و رشته‌های زبان‌های خارجی با بررسی و مقوله‌بندی آثار منتشرشده در گروه تخصصی زبان‌شناسی و زبان‌های باستانی شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی مرور شود و درنهایت پیش‌نهادهایی برای برون‌رفت از وضعیت کنونی ارائه شود.

کلیدواژه‌ها: زبان‌شناسی، زبان‌های خارجی، نقد، دانشگاه.

* استاد زبان و ادبیات روسی، دانشگاه تهران، رئیس دبیرخانه شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی،
(نویسنده مسئول)، jkarimi@ut.ac.ir

** استادیار سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، ahmaderamezani@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۶/۰۴، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۹/۱۶

۱. مقدمه

در این مقاله تلاش می‌شود پیدایش و تکوین حوزه مطالعاتی زبان‌های خارجی و زبان‌شناسی به تصویر کشیده شود. در ابتدا به شکل‌گیری آموزش زبان‌های خارجی و سپس به زبان‌شناسی پرداخته می‌شود. آموزش و یادگیری زبان‌های خارجی محصول نیاز انسان به کشف و درک اندیشه‌هایی نو و شکل‌گیری روابط اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، و فرهنگی با کشورهای دیگر است. از سوی دیگر، صدور نظام حکومتی خاص، استعمار، نفوذ و تفوق‌طلبی فرهنگی بر موضوع گسترش زبان‌هایی خاص مانند انگلیسی و فرانسه در جهان دامن زده است. جنگ‌های جهانی و تولد مفاهیمی نظیر گفت‌وگوی تمدن‌ها، دهکده جهانی، و جهانی‌شدن دست‌مایه‌های دیگری برای نیاز افراد، گروه‌ها، و حکومت‌ها به یادگیری و آموزش زبان‌های دیگر (غیربومی) و ترویج و توسعه آن شده است.

در ایران نیز همانند بسیاری از کشورها گسترش روابط خارجی الزام به یادگیری زبان‌های خارجی را برجسته‌تر کرد. نهادهای دانشگاهی و غیردانشگاهی برای رفع این نیاز همت گماردند. در حال حاضر، زبان و ادبیات اسپانیایی، زبان ایتالیایی، زبان و ادبیات ترکی استانبولی، زبان چینی، زبان و ادبیات ژاپنی، زبان و ادبیات فرانسه، زبان و ادبیات اردو، زبان و ادبیات ارمنی، زبان و ادبیات انگلیسی، زبان و ادبیات آلمانی، و زبان و ادبیات روسی در دانشگاه‌های سراسری و برخی از زبان‌های آفریقایی مانند سواحیلی فقط در واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی آموزش داده می‌شود. مؤسسات خصوصی آموزش زبان نیز برای رفع این نیاز پا به عرصه گذاردند. کانون زبان ایران قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین مؤسسه آموزش زبان‌های خارجی در ایران و خاورمیانه از سال ۱۳۰۴ با عنوان انجمن روابط ایران و آمریکا در تهران شروع به فعالیت کرد. در سال ۱۳۵۸، مرکز آموزش زبان به کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان واگذار شد و به کانون زبان ایران تغییر نام داد. زبان‌های دیگری مانند فرانسه، آلمانی، و اسپانیایی در کانون در حال گسترش‌اند (صیامیان گرجی ۱۳۹۵).^۱

از سوی دیگر، زبان‌شناسی می‌کوشد پدیده زبان را به منزله بخشی از حیات و هستی آدمی بدان گونه که هست طرح و تحلیل کند و آن را بشناسد و توصیف کند (یارمحمدی و دیگران ۱۳۷۸: ۱۱۷-۱۲۵). حق‌شناس (۱۳۸۶: ۴۹-۶۱) با اشاره به این‌که جامعه ایران سستی است و چنین جوامعی معمولاً پذیرای پدیده‌های تازه یا هر نوع تغییر و تحول نیستند، باور دارد زبان‌شناسی خیلی بخت یارش بوده که توانسته است به همین مقدار هم در جامعه نفوذ کند و طی دو سه نسل برای خودش جایی باز کند.^۲

دبیرمقدم (۱۳۸۶: ۹۷-۱۲۵) گسترش زبان‌شناسی در ایران را طی پنجاه سال گذشته چشم‌گیر می‌داند و معتقد است سطح زبان‌شناسی ایران متحول شده است و نگاه بومی به زبان‌شناسی، یعنی بهره‌گرفتن از این علم در خدمت زبان فارسی و زبان‌های ایرانی، می‌تواند دستاوردهای خوبی فراهم آورد. از طرف دیگر، وی تأکید می‌کند که نباید از نظریه‌ها و نظریه‌پردازی در سطح بین‌المللی غافل شد و باید به علوم انسانی در این رشته کمک کرد.

در آغاز شکل‌گیری زبان‌شناسی جدید در ایران زمینه‌های تخصصی مطالعاتی عبارت بودند از ۱. نحو، ۲. معناشناسی، ۳. گویش‌شناسی، ۴. کاربردهای ادبی، ۵. منظورشناسی و گفتمان، ۶. فرهنگ‌نگاری، ۷. عصب‌شناسی، ۸. صوت‌شناسی، ۹. تک‌واژشناسی، ۱۰. زبان‌شناسی مقابله‌ای، ۱۱. زبان‌شناسی عمومی، ۱۲. زبان‌شناسی رایانشی، ۱۳. زبان‌شناسی تاریخی - تطبیقی، ۱۴. روان‌شناسی زبان، ۱۵. جامعه‌شناسی زبان، ۱۶. آموزش زبان، ۱۷. اصول و روش ترجمه، ۱۸. زبان و منطق. البته در سال‌های اخیر حوزه‌هایی مانند تحلیل گفتمان انتقادی، زبان‌شناسی بالینی، نقد ادبی، روایت‌شناسی، نشانه‌شناسی، مطالعات زبان، و موسیقی علاقه‌مندان بسیاری پیدا کرده‌اند.

یارمحمدی و همکاران (۱۳۸۲: ۶۹-۹۸) فعالیت‌های علمی در حوزه مطالعاتی زبان‌شناسی را در سه قالب کتاب (تألیف و ترجمه)، مقاله (تألیف و ترجمه)، و پایان‌نامه‌های تحصیلی (کارشناسی ارشد و دکتری) مقوله‌بندی کردند. بر مبنای داده‌های منتشرشده، از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۵ تعداد پایان‌نامه‌هایی که صرفاً در رشته زبان‌شناسی انجام شده است به ۱۲۸۵ مورد افزایش یافته است (ناصر ۱۳۸۶). در حالی که تعداد کل پایان‌نامه‌هایی که در رشته‌های گوناگون (روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، ادبیات فارسی، آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، گفتاردرمانی، و...) به بررسی زبان پرداختند ۲۵۳۰ مورد گزارش شده است. یارمحمدی و همکاران (۱۳۸۲: ۶۹-۹۸) تعداد کتاب‌های حوزه زبان‌شناسی را تا سال ۱۳۸۲، ۳۰۰ عنوان ذکر کرده‌اند. در حالی که رستم‌بیک تفرشی (۱۳۹۵) تعداد کتاب‌های این حوزه را، تا شهریور ۱۳۹۲، ۱۰۰۰ عنوان ثبت کرده است. به عبارت دیگر، می‌توان این‌گونه گفت که طی ۱۰ سال ۷۰۰ عنوان کتاب به کتاب‌های زبان‌شناسی اضافه شده است.

از دانش زبان‌شناسی می‌توان در حوزه‌های مرتبط با فرهنگ‌نویسی، واژه‌گزینی و اصطلاح‌شناسی، ویرایش و برنامه‌ریزی زبان، آموزش زبان فارسی، تألیف کتاب‌های فارسی، ارزیابی ترجمه‌ها، تألیف کتاب‌های درسی، تحلیل متون و خبر از منظر تحلیل گفتمان و تحلیل گفتمان انتقادی، و ده‌ها مورد دیگر استفاده کرد.

۲. بررسی وضعیت پذیرش دانشجو در رشته‌های زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی

۱,۲ مقطع کاردانی و کارشناسی

بر مبنای طبقه‌بندی سازمان سنجش و آموزش کشور، رشته‌های تحصیلی مقطع کاردانی و کارشناسی در پنج گروه آزمایشی تفکیک شده‌اند: گروه آزمایشی زبان‌های خارجی، گروه آزمایشی علوم انسانی، گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، گروه آزمایشی هنر، و گروه آزمایشی علوم تجربی. ازمیان این پنج گروه آزمایشی، حوزه زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی در دو گروه قرار دارد: ۱. رشته زبان‌شناسی در گروه آزمایشی علوم انسانی و ۲. رشته‌های تحصیلی گروه آزمایشی زبان‌های خارجی.^۳

جدول ۱. ظرفیت پذیرش رشته‌های تحصیلی مرتبط با گروه آزمایشی زبان‌های خارجی و علوم انسانی در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸

ردیف	نام رشته	ظرفیت پذیرش	گروه آموزشی	تعداد کل پذیرش
۱	آموزش زبان انگلیسی	۳۸۷۹	زبان‌های خارجی	۲۴۲۳۵
۲	زبان ایتالیایی	۳۰		
۳	زبان چینی	۷۷		
۴	زبان روسی	۳۵۳		
۵	زبان و ادبیات آلمانی	۱۱۷		
۶	زبان و ادبیات اردو	۲۵		
۷	زبان و ادبیات ارمنی	۴۵		
۸	زبان و ادبیات اسپانیایی	۸۰		
۹	زبان و ادبیات انگلیسی	۶۱۹۰		
۱۰	زبان و ادبیات ترکی استانبولی	۴۰		
۱۱	زبان و ادبیات ژاپنی	۲۵		
۱۲	زبان و ادبیات فرانسه	۳۱۸		
۱۳	مترجمی زبان آلمانی	۵۵		
۱۴	مترجمی زبان انگلیسی	۱۲۱۰۸		
۱۵	مترجمی زبان فرانسه	۹۳		
۱۶	کاردانی آموزش زبان انگلیسی	۳۰۰		
۱۷	کاردانی مترجمی زبان انگلیسی	۴۶۰		
۱۸	زبان‌شناسی	۳۴۰	علوم انسانی	۳۴۰
جمع کل				۲۴۵۳۵

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۴۵

جدول ۱ نشان می‌دهد که در حوزه زبان‌شناسی و زبان و ادبیات خارجی در هجده رشته و گرایش دانشگاهی در مقطع کاردانی و کارشناسی دانشجو پذیرفته می‌شد. در کل ظرفیت پذیرش، در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸، ۲۴۵۳۵ نفر بوده است. متقاضیان باتوجه به ظرفیت دانشگاه‌ها، اولویت خود، رتبه احراز شده و یا سوابق تحصیلی خود در دوره روزانه، سهمیه مناطق محروم، دانشگاه فرهنگیان، دوره نوبت دوم (شبانه)، مجازی (الکترونیکی) مؤسسات غیرانتفاعی، پردیس خودگردان، دانشگاه پیام نور، و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش غیرانتفاعی پذیرش می‌شوند.

جدول ۲. ظرفیت پذیرش رشته‌های تحصیلی گروه آزمایشی زبان‌های خارجی در مقاطع کاردانی و کارشناسی

دوره	شهریه	ظرفیت رشته‌های تحصیلی		جمع
		منحصراً با اعمال سوابق تحصیلی	با اعمال نمرهٔ آزمون و سوابق تحصیلی	تعداد پذیرش
روزانه سهمیهٔ مناطق محروم، زلزله‌زده، و سایر مصوبات دانشگاه فرهنگیان	ندارد	۱۲۳۰	۲۷۷۶	۴۰۰۶
		–	۲۶	۲۶
		–	۷۴۱	۷۴۱
جمع		۴۷۷۳		
نوبت دوم (شبانه) پردیس خودگردان دانشگاه‌ها و مؤسسات غیرانتفاعی مجازی (الکترونیکی) مؤسسات غیرانتفاعی دانشگاه پیام نور	شهریه دارد	۴۱۰	۵۳۷	۹۴۷
		۴۰	–	۴۰
		۵,۳۷۰	۸۵	۵۴۵۵
		۱۲۰	–	۱۲۰
		۱۲,۷۰۰	۲۰۰	۱۲,۹۰۰
جمع		۱۹۴۶۲		
جمع کل		۱۹,۸۷۰	۴۳۶۵	۲۴,۲۳۵

جدول ۲ نشان می‌دهد که ۴۷۷۳ نفر از دانشجویان به‌صورت آموزش رایگان (ردیف ۱، ۲، و ۳) و بقیه با پرداخت شهریه پذیرش می‌شوند.

۲,۲ مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ در حوزه زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی در هفده رشته و گرایش تحصیلی دانشجو پذیرفته شده است. تعداد پذیرفته‌شدگان مقطع کارشناسی ارشد ۴/۴۵۸ نفر بوده است^۵ که شرح آن در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳. ظرفیت پذیرش رشته‌های تحصیلی مقطع کارشناسی ارشد مرتبط با گروه آزمایشی زبان‌های خارجی در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸

ردیف	رشته	مجموعه	ظرفیت پذیرش
۱	زبان‌شناسی همگانی	مجموعه زبان‌شناسی همگانی	۱۰۷۶
۲	آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان		۲۳۸
۳	زبان‌شناسی رایانشی		۴۳
۴	واژه‌گزینی و اصطلاح‌شناسی		۱۰
۵	آموزش زبان فرانسه	مجموعه زبان فرانسه	۸۷
۶	زبان و ادبیات فرانسه		۹۷
۷	مترجمی زبان فرانسه		۸۸
۸	آموزش زبان انگلیسی	مجموعه زبان انگلیسی	۱۶۴۹
۹	زبان و ادبیات انگلیسی		۵۸۶
۱۰	مترجمی زبان انگلیسی		۵۰۵
۱۱	آموزش زبان روسی	مجموعه زبان روسی	۲۲
۱۲	زبان و ادبیات روسی		۹
۱۳	مترجمی زبان آلمانی	مجموعه زبان آلمانی	۷
۱۴	آموزش زبان آلمانی		۱۸
۱۵	زبان و ادبیات آلمانی		۷
۱۶	آموزش زبان ژاپنی	آموزش زبان ژاپنی	۸
۱۷	زبان و ادبیات اردو	زبان و ادبیات اردو	۸
جمع کل			۴۴۵۸

۳,۲ مقطع دکترا

همان‌طور که در جدول ۴ آمده است، در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ ظرفیت پذیرش در مقطع دکترا ۲۸۵ نفر (در مجموع در چهارده رشته) بوده است.^۶

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۴۷

جدول ۴. ظرفیت پذیرش رشته‌های تحصیلی مقطع دکترای تخصصی مرتبط با گروه آزمایشی زبان‌های خارجی در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸

ردیف	رشته	ظرفیت پذیرش	مجموعه	مجموع تعداد پذیرش
۱	آموزش زبان فرانسه	۶	مجموعه زبان فرانسه	۲۴
۲	ادبیات فرانسه	۱۸		
۳	آموزش زبان روسی	۱۲	مجموعه زبان روسی	۱۲
۴	آموزش زبان آلمانی	۴	مجموعه زبان آلمانی	۴
۵	آموزش زبان انگلیسی	۱۲۵	مجموعه زبان انگلیسی	۱۶۵
۶	زبان و ادبیات انگلیسی	۳۰		
۷	زبان چینی	۱	مجموعه ترجمه	۱۵
۸	آموزش زبان چینی به غیرچینی‌زبانان	۱		
۹	ادبیات چین/ ادبیات باستانی	۱		
۱۰	زبان‌شناسی چینی	۱		
۱۱	زبان و ادبیات اسپانیایی	۱		
۱۲	ترجمه	۱۰		
۱۳	زبان‌شناسی	۵۵	مجموعه زبان‌شناسی	۶۵
۱۴	آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان	۱۰		
جمع کل				۲۸۵

تا به این‌جا وضعیت رشته‌های زبان و ادبیات خارجی و ظرفیت پذیرش دانشجو در دانشگاه‌های ایران مرور شد. از آن‌جاکه تهیه و تدوین منابع درسی دانشگاهی مناسب یکی از زمینه‌های لازم در توسعه کیفی رشته‌ها در دانشگاه است، در بخش بعد نقش و جایگاه شورای بررسی متون و کتب علوم در نقد کتاب‌های حوزه زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی بررسی می‌شود.

۳. نقش شورا در نقد کتب و متون زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی

گروه تخصصی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی به‌صورت رسمی از تاریخ ۱۳۷۵/۱۰/۲۰ شروع به فعالیت کرد. طی سال‌های گذشته تلاش شد گروه به‌عنوان یک مرجع نقد کتب آموزشی و پژوهشی رشته‌های مختلف زبان‌های خارجی و زبان‌شناسی در سطح دانشگاه‌های کشور معرفی شود و به‌صورت علمی تازه‌های نشر این حوزه را نقد و بررسی کند.^۷

همواره تلاش شده این فکر در سطح جامعه علمی و دانشگاهی کشور القا شود که مرجعی در سطح کشور وجود دارد که کتاب‌های مختلف حوزه زبان‌شناسی و زبان و ادبیات خارجی را بلافاصله نقد و بررسی می‌کند. برای رسیدن به اهداف خود به نقد و بررسی کتاب‌هایی پرداخته می‌شود که در دانشگاه‌های کشور منابع اصلی و فرعی درس‌ها معرفی و تدریس می‌شوند. در این نقد و بررسی‌ها، به‌طور کلی داوران کوشیده‌اند با در نظر داشتن معیارهای شکلی و محتوایی نقاط قوت و ضعف متون را برشمارند و پیش‌نهادهایی برای کیفیت‌بخشی به کتاب ارائه دهند. به این ترتیب، در معرفی بهترین منابع برای تدریس در دانشگاه‌ها برخورداری‌بودن مآخذ از ملاک‌های زیر را لحاظ کنند و آن‌ها را از نویسنده کتاب انتظار داشته باشند:

۱. تناسب حجم کتاب با تعداد واحد درس معین؛
 ۲. هماهنگ‌بودن عناوین کتاب با محتوای آن و رعایت قواعد زبان فارسی و نکات بلاغی و کاربرد صحیح شیوه‌های نقلی، توصیفی، برهانی، و تحلیلی در تدوین کتاب و در تناسب با موضوع آن؛
 ۳. به‌روزر بودن و غنای مطالب کتاب و بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای دانش بشری در حوزه مربوط؛
 ۴. استفاده از اصطلاحات تخصصی مناسب و معادل‌های مقبول در حوزه تخصصی اثر؛
 ۵. تناسب محتوایی اثر با تعداد واحدهای درس معین؛
 ۶. استفاده نویسنده از منابع متعدد، معتبر، و روزآمد از حیث علمی و رعایت تسلسل و انسجام منطقی مطالب در کل متن؛
 ۷. مطمئن‌نظر قراردادن اصول اخلاقی و مغایرنبودن آثار با ارزش‌های اسلامی، ایرانی، و بومی؛
 ۸. رعایت سایر نکات فنی و ویرایشی که شورای بررسی متون در فرم‌هایی برای نظرخواهی از صاحب‌نظران تدوین کرده است تا کتاب‌های مربوط را نقد و بررسی و براساس ضوابط علمی محاسن و معایب آثار را تدوین کنند.
- طی ۲۲ سال گذشته حدود ۲۰۰ نفر از استادان برجسته زبان‌شناسی، زبان‌های خارجی، و زبان‌های باستانی از دانشگاه‌های کشور در سمت عضو و داور با این گروه همکاری داشته‌اند که حاصل این همکاری بررسی و نقد ۳۶۶ عنوان کتاب است. تعداد کتاب‌های هرکدام از کمیته‌های تخصصی در جدول ۵ و فهرست کامل کتاب‌های نقدشده در پیوست آمده است.

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۴۹

جدول ۵. تعداد کتاب‌های نقدشده به تفکیک رشته

رشته	آرژانتینی	اسپانیایی	انگلیسی	فرانسوی	آلمانی	روسی	زبان‌شناسی	چینی	فرانسه	زبان‌های باستانی	مجموعه
تعداد	۲۳	۱	۱۱۰	۱۸	۵	۳۷	۱۱۸	۷	۴۶	۱	۳۶۶

۴. آسیب‌شناسی رشته‌های زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی

در این بخش برخی از چالش‌های آموزشی رشته‌های زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی پس از بحث و بررسی و تشکیل گروه‌های کانونی از متخصصان موضوعی به تفکیک رشته‌ها بیان می‌شود.

جدول ۶. برخی از چالش‌های آموزشی رشته‌های زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی

ردیف	آسیب‌ها	پیش‌نهادهای راه‌کارها
۱	به‌روزنه‌بودن سرفصل‌های آموزشی	- تغییر عناوین و واحدهای برخی دروس الزامی است؛ - منابع جدید در سرفصل‌ها اضافه شود؛ - بخشی با عنوان ارزش‌یابی در سرفصل‌ها اضافه شود؛ - از تجربه گروه زبان انگلیسی برای اصلاح و تدوین سرفصل در سایر رشته‌ها استفاده شود؛ - همکاری گروه‌های آموزشی مختلف می‌تواند به مشارکت اعضای هیئت علمی و در نتیجه تدوین بهتر سرفصل آموزشی بینجامد.
۲	کمبود منابع آموزشی	- با توجه به قدیمی‌بودن برخی از منابعی که تدریس می‌شود لزوم تألیف کتاب احساس می‌شود؛ - تولید کتاب‌های متناسب و بومی و تجهیز کتابخانه‌های دانشگاه‌ها به کتاب‌های مرجع و به‌روز می‌تواند گامی برای رفع این مشکل باشد.
۳	افزایش ظرفیت پذیرش دانشجو و ضعف تدریس و ورودی‌ها	- به نظر می‌رسد تعداد افرادی که با رتبه‌های پایین در رشته‌های گوناگون زبان‌های خارجی پذیرش می‌شوند رو به افزایش است. انگیزه دانشجویان برای تحصیل در این رشته‌ها چندان قوی نیست. داوطلب کنکور می‌تواند زبان‌های انگلیسی یا آلمانی را زبان تخصصی خود انتخاب کند و دانشجوی رشته زبان فرانسه شود. یکی از راه‌کارها این است که امتحان جامع زبان که در ترم‌های اول دانشگاه گرفته می‌شود با شرایط سخت‌گیرانه‌تری برگزار شود تا در ترم‌های بالاتر از دانشجویی که زبان‌های خارجی خوب نمی‌داند نخواهیم که متن ادبی تحلیل کند. البته ماده قانونی‌ای هم در این باره وجود دارد که مقرر می‌دارد معدل دانشجو در این آزمون مانند آزمون جامع چهارده باشد، اما چندان جدی گرفته نمی‌شود.

ردیف	آسیب‌ها	پیش‌نهادهای راه‌کارها
		– عموماً در دوره پیش‌دانشگاهی از استادان کم‌تجربه‌تر استفاده می‌شود. در این موارد باید از استادان باسابقه‌تر در سمت ناظر بر استادان دیگر استفاده کرد.
۴	بی‌کاری دانش‌آموختگان	– آموزش زبان‌های خارجی (فرانسه، آلمانی، و...) به‌منزله زبان دوم در مدارس برای اشتغال‌زایی دانش‌آموختگان زبان‌های خارجی مؤثر خواهد بود. فرهنگ‌سازی برای انتخاب زبان‌های خارجی غیرانگلیسی در مدارس ازجانب دانش‌آموزان و والدین نیز مهم است.
۵	به‌کارگیری مدرس غیرمتخصص	– همان‌طور که می‌دانیم، یکی از شایستگی‌های استاد زبان خارجی داشتن دانش موضوعی و دانش تربیتی مرتبط است. تبادل استاد با دانشگاه‌های خارجی راه‌کاری برای تأمین استادان مجرب در این حوزه است.
۶	متناسب نبودن تعداد استاد به دانشجو ^۸	– جذب و نگهداری استادان برجسته راه‌حلی برای کیفیت‌بخشی به آموزش در این بخش است.
۷	راه‌اندازی و تقویت انجمن‌های علمی	– از اهداف ارزشمند انجمن‌ها افزایش تولید علمی در قالب نشریات یا مجلات علمی-پژوهشی است. نشریات علمی زبان‌های خارجی با دعوت از استادان مطرح زبان از کشورهای دیگر به‌عنوان اعضای خارجی هیئت تحریریه می‌توانند بستر همکاری‌های کاربردی‌تر دانشگاه‌های ایران با دانشگاه‌های بزرگ (برای مثال در حوزه زبان روسی با دانشگاه دولتی لمانوسوف، سن‌پترزبورگ، و حتی مؤسسات علمی سایر کشورهای روس زبان ازجمله روسیه سفید، اکراین، آذربایجان، و...) را فراهم کنند و به این ترتیب ایجاد و تحکیم روابط علمی و تحقیقاتی در سطح ملی و بین‌المللی بین محققان و متخصصان را موجب شود. از دیگر توانمندی‌های انجمن می‌تواند همکاری با نهادهای اجرایی، علمی، و پژوهشی در زمینه ارزیابی و بازنگری طرح‌ها و برنامه‌های مربوط به امور آموزش و پژوهش در زمینه علمی موضوع فعالیت انجمن باشد. ترغیب و تشویق پژوهش‌گران و تجلیل از محققان و استادان ممتاز حوزه مورد فعالیت از دیگر راه‌وردهای انجمن‌های علمی است. – همچنین انجمن‌های علمی می‌توانند با همکاری و دعوت از استادان رشته‌های مختلف علوم انسانی به انتشار کتب و نشریات علمی مشترک در زمینه ادبیات تطبیقی و همچنین تاریخ روابط و همکاری‌های سیاسی ایران و کشورهای ذی‌ربط اقدام کنند. – برنامه‌ریزی برای تقویت روحیه همکاری و مشارکت دانشجویان در انجام گرفتن فعالیت‌های علمی و پژوهشی و برگزاری کنفرانس‌ها، همایش‌ها، و جشنواره‌های علمی از اهداف والای انجمن در تربیت و آموزش دانشجویان است. در همین زمینه، با یافتن و معرفی پایگاه‌های الکترونیکی مفید زبان و ایجاد بانک اطلاعاتی مورد نیاز دانشجویان این رشته کمک شایانی به تقویت علمی آنان خواهد بود. فراهم کردن زمینه برقراری ارتباط دانشجویان برتر و فارغ‌التحصیلان رشته زبان‌های خارجی به‌منظور کارآموزی، همکاری، و جذب در سازمان‌ها و نهادهایی که به مترجم نیاز دارند، نام برد. – استفاده مستمر از نظریات و پیش‌نهادهای صاحب‌نظران امر تعلیم و تربیت در مؤسسات آموزش عالی ایران و کشورهای ذی‌ربط، چه به‌صورت سخن‌رانی و چه به‌صورت برپایی کارگاه نیز از برنامه‌های انجمن‌ها باشد.

ردیف	آسیب‌ها	پیش‌نهادهای راه‌کارها
		– فراهم آوردن شرایط و امکاناتی که رشد و پرورش خلاقیت‌ها و ارتقای دانایی و توانایی دانشجویان را در پی داشته باشد یکی از اهداف اساسی انجمن‌های علمی به‌شمار می‌رود. تحقق این هدف باتوجه به تنوع علایق و تفاوت توان‌مندی‌های دانشجویان مستلزم دسترسی به ظرفیت‌های مناسبی از امکانات سمعی و بصری و منابع الکترونیک و کتاب‌خانه‌های مختلف است؛ لکن محدودیت‌ها عمدتاً انجام گرفتن برنامه‌های اساسی و مبتنی بر گستره استعدادها را با مشکل مواجه می‌کند؛ بدین دلیل، استادان، مؤسسان، و هیئت مدیره انجمن‌های علمی در تعامل با دانشجویان با نیازهایی از آنان مواجه می‌شوند که امکانات موجود قادر به تأمین آن‌ها نیست. بنابراین، فراهم کردن زمینه‌هایی، علاوه بر وضعیت موجود، برای افراد علاقه‌مند و مستعدی که با روحیه تحقیق و پژوهش در تعمیق و توسعه آموخته‌های خود اهتمام دارند، امری ضروری به‌نظر می‌رسد. تأسیس انجمن‌های علمی زبان‌های خارجی به‌منزله یکی از راه‌کارها برای تأمین هدف فوق درنظر گرفته شده است. – مهم‌ترین انگیزه تشکیل انجمن‌های علمی تقویت و تحکیم پیوندهای نظام آموزش عالی با بخش‌های مختلف جامعه و تعمیق دانش و پیش علم دانشجویان با بهره‌گیری از توان علمی استادان است.

۵. بحث و نتیجه‌گیری

بررسی مشکلات آموزش و یادگیری زبان‌های خارجی در ایران با تحلیل‌های کیفی بیان‌گر این است که برای توسعه کشور با رویکرد ایرانی-اسلامی و تعامل سازنده با جامعه جهانی به بازنگری اساسی و اصلاح متون، برنامه‌ها، و روش‌های آموزش زبان‌های خارجی در سطح ملی نیاز داریم. امروزه اهمیت یادگیری زبان‌های خارجی در جایگاه زبان علمی و تعدد مطالب علمی و ادبی بر کسی پوشیده نیست. به‌طور کلی، موانع کلی یادگیری زبان‌های خارجی در کشور را می‌توان به دو دسته ۱. عوامل محیطی و ۲. عوامل سازمانی تقسیم‌بندی کرد.

جدول ۷. موانع یادگیری زبان خارجی

ردیف	موانع یادگیری	تبیین	راهکار
۱	نقش عوامل محیطی	– ناآشنایی جامعه با این زبان‌ها: یکی از مهم‌ترین این عوامل محیطی است. افراد تصور درستی از زبان‌های خارجی ندارند و فرق بین آموزش زبان در دانشگاه و آموزش زبان در آموزشگاه‌ها را نمی‌دانند؛ – بیگانه‌بودن زبان‌های خارجی و	– اصلاح دیدگاه‌ها و مقررات جاری کشور درمورد آموزش زبان؛ – اصلاح آیین‌نامه و قوانین جاری داخلی انجمن‌های علمی؛ – حمایت در تدوین و تقویت کتاب‌های آموزشی و تحقیقاتی در حوزه زبان و ادبیات خارجی؛

ردیف	مانع یادگیری	تبیین	راهکار
۲	عوامل سازمانی مرتبط با امکانات وزارت علوم	ارتباط نداشتن آن با زبان‌های رسمی و محلی ایرانی: بیش‌تر گرایش‌های زبان‌های خارجی برای دانشجویان کاملاً بیگانه است.	- آگاهی‌بخشی عمومی جایگاه و اهمیت زبان‌های خارجی؛ - توجه بیش‌تر به فراهم کردن موقعیت لازم برای پیشرفت سطح علمی استادان ایرانی زبان و ادبیات خارجی و آشنایی با روش‌های جدید آموزشی و پژوهشی؛ - حمایت‌های مالی لازم به‌منظور توسعه فعالیت‌های انجمن‌های علمی.
		- نبود فضای آموزشی مناسب در دانشگاه‌ها؛ - نبود موقعیت لازم برای ارتقا و پیشرفت سطح علمی استادان و آشنایی با متدهای آموزشی و پژوهشی جدید؛ - شاداب نبودن محققان؛ - وجود مقررات و آیین‌نامه‌های بازدارنده.	

درمجموع می‌توان گفت، از اصلی‌ترین و مهم‌ترین فعالیت‌ها می‌تواند تربیت و معرفی متخصصان خبره، مطمئن، و متعهد برای نهادها و سازمان‌ها باشد که نقشی محوری در تحکیم روابط با کشورهای دیگر دارند. در حوزه آموزش و پژوهش‌های علمی دانشگاه‌ها می‌توانند در چهارچوب تفاهم‌نامه همکاری با کشورهای خارجی اقداماتی نظیر برگزاری کارگاه‌های آموزشی روش آموزش زبان فارسی برای کرسی‌های شرق‌شناسی را اجرا کنند و با ارائه کتب و وسایل کمک‌آموزشی پل ارتباطی نیرومندی بین انجمن و گروه‌های زبان فارسی کشورهای دیگر فراهم کنند.

باتوجه به تأکید اسناد بالادستی بر کاربست دانش و مهارت‌های زبان‌های خارجی برای تقویت فرهنگ ایرانی - اسلامی می‌توان با برپایی نمایشگاه‌های فرهنگی و دعوت از استادان دانشگاه‌های خارجی آن‌ها را با دستاوردهای انقلاب اسلامی آشنا کرد. ترجمه آثار ارزشمند ایرانی - اسلامی و ترجمه و تحلیل آثار خارجی‌ای که با بهره از ادبیات و فرهنگ ایرانی - اسلامی نگاشته شده‌اند موجب تقویت روحیه ملی و نشاط و افتخار ایرانی می‌شود. انجمن‌های علمی باتوجه به ظرفیت بالای نیروی انسانی متخصصی که در اختیار دارند، می‌توانند در جهت توسعه کمی و کیفی مطالعات مرتبط با رشته‌های زبان خارجی، آموزش زبان، و ادبیات در کشور گام‌های مؤثری بردارند. هم‌چنین، می‌توانند در بازنگری برنامه‌ها و سرفصل‌های رشته زبان‌ها و ادبیات خارجی با رویکرد فرهنگ بومی ایرانی - اسلامی قدم‌های مفیدی بردارند.

شناسایی نقاط قوت و ضعف رشته، فرصت‌ها و تهدیدهای این حوزه، ترسیم چشم‌انداز و وضعیت مطلوب رشته، بررسی مهارت‌های دانش‌آموختگان رشته در سطوح مختلف، بررسی کارآمدی رشته برای برطرف کردن نیازهای کشور، بررسی شرایط اشتغال فارغ‌التحصیلان رشته، بررسی روزآمدی متون درسی رشته، بررسی ابعاد فناوری و نوآوری رشته و شاخص‌های آن همه از مواردی است که می‌تواند برای کیفیت‌بخشی به آموزش راه‌گشا باشد.

پی‌نوشت‌ها

1. <<http://www.ili.ir/fa/aboutus/history>>.

۲. یکی از این افراد خانلری بود که عروض فارسی و دستور و تاریخ فارسی را بر مبنای زبان‌شناسی به‌تحریر درآورد. وی همچنین از مرحوم محمد مقدم و مصطفی مقربی نیز نام می‌برد. به‌باور حق‌شناس، زبان‌شناسی در ایران در عرصه نظر خوب پیش رفته است، اما در عرصه عمل نه. نسل جوان‌تر زبان‌شناسان ایران کم‌تر در جهت اشاعه زبان‌شناسی در جامعه کار کرده‌اند. وی از پیش‌کسوتانی نام می‌برد که به‌نقل از ایشان غم‌خوار زبان بوده‌اند و دغدغه زبان و فرهنگ فارسی را داشته‌اند و خیلی زود زبان‌شناسی را به کار آن زبان و فرهنگ گرفتند، از جمله این افراد می‌توان به باطنی، صادقی، و ثمره اشاره کرد.

۳. مطالب این بخش از تارنمای سازمان سنجش و آموزش کشور (دفترچه کنکور سراسری آزمون سال ۱۳۹۷) استخراج شده است.

۴. اختلاف بین جمع کل ظرفیت پذیرش با توجه به دوره و رشته تحصیلی ممکن است به‌علت افزایش یا ایجاد ظرفیت برای برخی از مؤسسات عالی غیردولتی، غیرانتفاعی، یا دانشگاه پیام نور باشد که سازمان سنجش در این جدول لحاظ نکرده است. دانشجویان مقطع کاردانی و کارشناسی دانشگاه علمی-کاربردی، دانشگاه آزاد اسلامی، و همچنین دانش‌پذیران دانشگاه پیام نور در این آمار لحاظ نشده‌اند.

۵. آمار دانش‌پذیران دانشگاه پیام نور و دانشجویان دانشگاه آزاد و پذیرش نخبگان در این جا نیامده است.

۶. تعداد پذیرفته‌شدگان بدون در نظر گرفتن پذیرش نخبگان، دکتری پژوهش-محور، دانشجویان دانشگاه آزاد است.

۷. با گسترش فعالیت‌های گروه‌های تخصصی شورا، امکان استقلال گروه زبان‌شناسی و زبان‌های باستانی در نیمه دوم سال ۱۳۹۶ فراهم شد.

۸. مدیر کل دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی وقت وزارت علوم در مصاحبه‌ای اعلام کرد که نسبت استاد به دانشجو در دانشگاه‌های دولتی در سال ۱۳۹۱ یک به بیست است که این نسبت باید به یک به هفده برسد:

<<http://www.tmunews.com/index.php/component/content/article/1-general/483-20-.html.available.com>>.

پیوست

فهرست کتاب‌های نقدشده در حوزه زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۱	تاریخ ادب اردو	نورالحسن نقوی	ایجوکیشنل بک هاوس علیگر
۲	جهات اقبال	تحسین فراقی	بزم اقبال، لاهور
۳	فرهنگ و تفکر هندوستانی و غزل اردو	گوبی چند نارنگ	هندوستان
۴	فن تنقید اور اردو تنقیدنگاری	نورالحسن نقوی	ایجوکیشنل بک هاوس علیگر
۵	اردو ادب کی تحریکیں	انور سدید	دنیا، دهلی، هندوستان/ ۲۰۰۴
۶	اردو داستان (تحقیقی و تنقیدی مطالعه)	سهیل بخاری	مقتدره قومی زبان
۷	اردو شاعری کا فنی ارتقاء	داکتر فرمان فتحپوری	لاهور، الوقار پبلی کیشنز/ ۲ جلدی/ ۲۰۰۳
۸	اردو غزل - نئی تشکیل	طارق هاشمی	نیشنل بک فاء اندیش/ اسلام‌آباد/ ۲۰۰۸
۹	اردو فارسی افسانہ تجزیاتی مطالعہ	محمد کیومرثی	دانشگاه خیرپور سند/ ۲۰۱۰
۱۰	اردو کی تین مثنویاں/ اردو اکادمی	داکتر خان رشید	سند، کراچی/ دوم/ ۱۹۷۰
۱۱	اردو مثنویان، (هندوستانی قصووص مأخوذ)	گوبی چند نارنگ، قومی کونسل برای فروغ اردو زبان	نئی دهلی/ دسامبر ۲۰۰۱
۱۲	اصول انتقاد ادبیات	پروفیسر سیدعابد علی عابد	لاهور، سنگ میل پبلی کیشنز/ ۱۹۹۷
۱۳	افادات (شعری مطالعات)	تحسین فراقی	سنگ میل پبلی کیشنز
۱۴	آموزش زبان فارسی به اردو زبانان و زبان اردو به فارسی زبانان	مہین ناز میردھقان	بین‌المللی الہدی/ ۱۳۸۰
۱۵	تاریخ ادب اردو (ج ۴)	جمیل جالبی	لاهور/ ۱۹۷۵-مجلس ترقی ادب
۱۶	تاریخ ادب فارسی در پاکستان (ج ۱)	ظہورالدین احمد/ شاهد چوہدری	پڑوہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرهنگی / ۱۳۸۵
۱۷	تاریخ ادب فارسی در پاکستان (ج ۲)	ظہورالدین احمد/ شاهد چوہدری	پڑوہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرهنگی / ۱۳۸۷

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۵۵

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۱۸	تاریخ ادبیات اردو (ج ۲)، اردو نظم،	داکتر ابوسعید نورالدین،	مغربی پاکستان اردو اکی‌دمی، لاهور، پاکستان/ ۱۹۹۷
۱۹	تنقیدی اصطلاحات	سلیم اختر	سنگ میل پبلی گشنیز/ لاهور/ پاکستان/ ۲۰۱۱
۲۰	دستور کامل و آموزش زبان اردو برای فارسی‌زبانان	شاهد چوهدری	سازمان فرهنگی اکو/ ۱۳۸۲
۲۱	سرسید احمد خان اور ان کے نامور رفقاء کی اردو نثر کا فنی اور فکری جائزہ	سیدعبدالله/ نیاز احمد	سنگ میل پبلیکیشنز، لاهور/ ۱۹۹۸
۲۲	فرهنگ اردو - فارسی: زیب اللغات	زیب النساء علیخان و علی بیات	مجمع ذخائر اسلامی/ ۱۳۸۸
۲۳	وجہی سے عبدالحق نک	سیدعبدالله	سنگ میل پبلی کیشنز، لاهور/ ۲۰۰۳
۲۴	دستور زبان اسپانیایی	علی فیض‌اللہی	فرهنگ معاصر/ ۱۳۸۸
۲۵	Deutsch als Fremdsprache	Gerhard Helbig/ Hans-Jürgen Krumm	Verlag: Mouton de Gruyter/ 2008
۲۶	Handbuch Fremdsprachenunterricht, 5	Bausch, K. R./ Christ, H. / Krumm, H.-J. Hrsg	Auflage. Tübingen/ Basel/ 2007
۲۷	Leitfaden der Deutschen Grammatik, Langenscheidt	Gerhard Helbig und Joachim Buscha	Verlag. Berlin/ 2001
۲۸	تاریخ ادبیات آلمان	پریسا درخشان مقدم	فرهنگسرا (یساوولی)/ ۱۳۷۷
۲۹	دستور زبان آلمانی	نرگس انتخابی	فرهنگ معاصر/ ۱۳۸۳
۳۰	زبان انگلیسی پایه هشتم: دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای (کتاب دانش آموز و کتاب کار)	مرجان سلیمی و منیژه سلیمی	سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور/ ۱۳۹۵
۳۱	زبان انگلیسی پایه هفتم: دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای (کتاب دانش آموز و کتاب کار)	فیروزه نیک‌پور خشت مسجدی	سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور/ ۱۳۹۵
۳۲	کتاب زبان انگلیسی پایه هشتم ویژه دانش آموزان کم‌توان ذهنی	هیئت تألیف در وزارت آموزش و پرورش	وزارت آموزش و پرورش
۳۳	کتاب معلم (راهنمای تدریس) زبان انگلیسی دوره راهنمایی تحصیلی پیش حرفه‌ای	فیروزه نیک‌پور خشت مسجدی، مرجان سلیمی، و سهیلا پاکزاد	سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور/ ۱۳۹۵
۳۴	American English File	Latham-Koenig, Oxenden, & Boyle	OXFORD
۳۵	Introduction to Psycholinguistics	Steinberg, D. D. & sciarini, N. V.	New York: Routledge; 2 edition, 2006
۳۶	Principles of Language learning and Teaching	Brown, H. D.	2000
۳۷	psychology of langugae learner	درنیه	2005
۳۸	Research Design and Statistics for Applied Linguistics	Evelyn Hatch and Hossein Farhady	Tehran: Rahnam/1378

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده / مترجم	ناشر / سال نشر
۳۹	<i>The Norton Anthology of Theory and Criticism</i>	Vincent B. Leitch, et. Al.,	New York: W. W. Norton & Company, 2010
۴۰	<i>The Research Manual: Design and Statistics for Applied Linguistics</i>	Evelyn Hatch and Anne Lazarton	Heinle & Heinle/1991
۴۱	ادبیات و آموزش زبان	گیلیان لازار / محمد غضنفری	سمت و دانشگاه سبزوار / ۱۳۸۰
۴۲	آزمون در زبان انگلیسی نظری‌ها و کاربردها	Farhady, Jafarpour, and Birjandi	سمت / هفدهم / ۱۳۹۰
۴۳	آزمون‌سازی زبان	عبدالجواد جعفرپور	دانشگاه پیام نور / ۱۳۷۵
۴۴	اصول و روش ترجمه	حسین ملائظر	سمت / سیزدهم / ۱۳۹۰
۴۵	اصول و روش ترجمه	کاظم لطفی‌پور ساعدی	دانشگاه پیام نور / ۱۳۷۷
۴۶	اصول و مبانی نظری ترجمه	سیدعلی میرعمادی	سمت / ۱۳۸۴
۴۷	آموزش ترجمه	حسن هاشمی میناباد	مرکز نشر دانشگاهی / ۱۳۹۴
۴۸	آموزش ترجمه چندرسانه‌ای	دیازسیناس	جان بنجامیز / ۲۰۰۸
۴۹	آموزش زبان انگلیسی به دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی (بررسی و نقد برنامه، کتاب پایه هفتم و کتاب معلم)	هیئت تألیف در وزارت آموزش و پرورش	وزارت آموزش و پرورش
۵۰	آموزش زبان انگلیسی پایه اول دوره متوسطه اول: «پراسپکت یک»	هیئت تألیف در وزارت آموزش و پرورش	وزارت آموزش و پرورش
۵۱	انگلیسی ۱ و ۲ کلیه رشته‌ها (دوره پیش‌دانشگاهی)	پرویز بیرجندی و همکاران	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی / ۱۳۸۱
۵۲	انگلیسی برای دانشجویان علوم سیاسی (ج ۱)	هرمز داورپناه	سمت / ۱۳۷۶
۵۳	انگلیسی برای دانشجویان الهیات و معارف اسلامی (کد ۷۴)	محمدعلی الحسینی، مژگان جلالی، مسعود بهرامی نوید	سمت / دهم / ۱۳۹۱
۵۴	انگلیسی برای دانشجویان برنامه‌ریزی درسی	محمود مهرمحمدی، غلامرضا کیانی، و مریم خضری‌نژاد	سمت / ۱۳۸۲
۵۵	انگلیسی برای دانشجویان پرستاری	علیرضا کیهانی، فخرالسادات برکت، زهرا اکبری، و رضا ترابی گودرزی	سمت / یازدهم / ۱۳۹۱
۵۶	انگلیسی برای دانشجویان پزشکی (۱)	رضا دیداری و سیدمحمد ضیاء حسینی	سمت / ۱۳۹۱
۵۷	انگلیسی برای دانشجویان تاریخ و فلسفه تعلیم و تربیت	ریاضی، عبدالمهدی، احیاء عمل صالح، ناصر رشیدی، محمد غضنفری، محمد داوودی، محبوبه سعادت	سمت / ۱۳۸۴
۵۸	انگلیسی، برای دانشجویان جامعه‌شناسی	محمدحسین کشاورز و موسی نوشی کوچک‌سرای	سمت

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۵۷

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۵۹	انگلیسی برای دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی	جلالی‌پور و همکاران	سمت/ ۱۳۸۷
۶۰	انگلیسی برای دانشجویان رشته اقتصاد	الهه ستوده‌نیا، ماری ویرجینیای احمدی، محمد شیرازی، و زهرا آقا	سمت/ ۱۳۸۷
۶۱	انگلیسی برای دانشجویان رشته اقتصاد کشاورزی	جعفر پور بروجنی و اصغر عابدی	سمت/ ۱۳۸۶
۶۲	انگلیسی برای دانشجویان رشته پزشکی	محمودرضا عطایی، لیلا شجاع، معصومه کفشگر سوته، و ماندانا ذوالقدری	سمت/ ۱۳۹۱
۶۳	انگلیسی برای دانشجویان رشته پزشکی	محمدحسن تحریریان، احمد عامری گلستان، محمدعلی تحریریان	سمت/ ۱۳۸۹
۶۴	انگلیسی برای دانشجویان رشته پژوهش‌گری علوم اجتماعی (۱)	محسن کریمیان عظیمی	سمت/ ۱۳۸۴
۶۵	انگلیسی برای دانشجویان رشته روان‌شناسی بالینی (۱)	محمد عباس‌نژاد، ماهانی، نعمت‌الله‌زاده	سمت/ ۱۳۸۴
۶۶	انگلیسی برای دانشجویان رشته روان‌شناسی صنعتی و سازمانی	رضا غفارنمر و آیتا باغدار ساریانس	سمت/ چهارم/ ۱۳۸۹
۶۷	انگلیسی برای دانشجویان رشته ریاضی	مجید میرمیران و مهدی جعفرزاده	سمت/ ۱۳۸۹
۶۸	انگلیسی برای دانشجویان رشته زبان و ادبیات فارسی	غلامحسین کریمی دوستان	سمت/ ۱۳۹۰
۶۹	انگلیسی برای دانشجویان رشته زمین‌شناسی	بهرام آقابراهیمی سامانی، کاظم میرجلیلی، مهشید روشنی	سمت/ ۱۳۸۲
۷۰	انگلیسی برای دانشجویان رشته شنوایی‌شناسی	مریم حیدرپور میمه و فاطمه فاضلی	سمت/ ۱۳۸۴
۷۱	انگلیسی برای دانشجویان رشته صنایع دستی	اکرم ناشر	سمت/ دوم/ ۱۳۹۲
۷۲	انگلیسی برای دانشجویان رشته عربی ۱ و ۲	محمد رضا رخشانفر	سمت/ ۱۳۸۱
۷۳	انگلیسی برای دانشجویان رشته فنی و مهندسی	پرویز بیدهری و همکاران	سمت/ چهاردهم/ ۱۳۷۸
۷۴	انگلیسی برای دانشجویان رشته فیزیک کاربردی	سیدمحمد ضیاء حسینی و سیداحمد ضیاء حسینی	سمت/ ۱۳۸۳
۷۵	انگلیسی برای دانشجویان رشته کارهای عمومی ساختمان	عباس پیشداد	سمت/ ۱۳۸۶
۷۶	انگلیسی برای دانشجویان رشته مددکاری اجتماعی	داوود خزایی و اسماعیل حسینی	سمت/ ۱۳۸۳

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۷۷	انگلیسی برای دانشجویان رشته مدیریت صنعتی	مسعود کسائی	سمت/ ۱۳۸۲
۷۸	انگلیسی برای دانشجویان رشته مردم‌شناسی	عبدالعلی رحیمی و فاروق امین مظفری	سمت/ ۱۳۸۴
۷۹	انگلیسی برای دانشجویان رشته مطالعات خانواده (۱)	عبدالمهدی ریاضی	سمت/ دوم/ ۱۳۸۹
۸۰	انگلیسی برای دانشجویان رشته معماری	حسین فرهادی و پروانه توکلی	سمت/ یازدهم/ ۱۳۹۱
۸۱	انگلیسی برای دانشجویان رشته معماری	حسن رستگارپور	سمت/ یازدهم/ ۱۳۹۱
۸۲	انگلیسی برای دانشجویان رشته مهندسی برق و الکترونیک	جمال‌الدین جلالی‌پور و رامین دهدشت حیدری	سمت/ ۱۳۸۷
۸۳	انگلیسی برای دانشجویان رشته مهندسی صنایع	سید محمود میرطباطبایی و محمد فلاحی مقیمی	سمت/ ششم/ ۱۳۹۱
۸۴	انگلیسی برای دانشجویان رشته میکروبیولوژی	میترا احمد سلطانی	سمت/ ۱۳۸۷
۸۵	انگلیسی برای دانشجویان رشته‌های کشاورزی	عزبدفتری و همکاران	سمت/ ۱۳۷۴
۸۶	انگلیسی برای دانشجویان رشته‌های کشاورزی (ج ۱)	عزبدفتری و همکاران	سمت/ ۱۳۹۰
۸۷	انگلیسی برای دانشجویان رشته‌های مدیریت جهانگردی و هتلداری	غلامرضا کیانی و مریم خضری‌نژاد	سمت/ نهم/ ۱۳۹۱
۸۸	انگلیسی برای دانشجویان رشته تلویزیون، عکاسی، تئاتر	مسعود اوحدی	سمت
۸۹	انگلیسی برای دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی ۱	فرامرز امین لاری و همکاران	سمت/ چهارم/ ۱۳۸۹
۹۰	انگلیسی برای دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی ۲	فرامرز امین لاری و همکاران	سمت
۹۱	انگلیسی برای دانشجویان علوم اجتماعی	فرهاد مشفق	سمت/ ۱۳۷۰
۹۲	انگلیسی برای دانشجویان علوم آزمایشگاهی ۳	احیا عمل صالح	
۹۳	انگلیسی برای دانشجویان علوم سیاسی (ج ۲)	هرمز داورپناه	سمت/ ۱۳۷۶
۹۴	انگلیسی برای دانشجویان علوم گیاهی	فرخ قهرمانی‌نژاد، بهزاد برکت، و بابک دبیر	سمت/ ۱۳۸۸

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۵۹

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۹۵	انگلیسی برای دانشجویان فلسفه و کلام اسلامی	نرگس نظرنژاد	سمت/ ۱۳۹۰
۹۶	انگلیسی برای دانشجویان فناوری اطلاعات	وحیدرضا میرزائیان	سمت/ ۱۳۸۷
۹۷	انگلیسی برای دانشجویان مهندسی	عطایی، زارع آفاق، نصیری، طاهرخانی، و ایرانمهر	سمت
۹۸	انگلیسی سال اول دبیرستان	پرویز بیرجندی و همکاران	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی/ ۱۳۸۱
۹۹	انگلیسی سال دوم دوره راهنمایی	پرویز بیرجندی و ابوالقاسم سهیلی	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی/ ۱۳۸۱
۱۰۰	انگلیسی سال سوم دوره راهنمایی	پرویز بیرجندی و ابوالقاسم سهیلی	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی/ ۱۳۸۱
۱۰۱	انگلیسی عمومی	عبدالله برادران و محمدمهدی خادم‌زاده	زبان دانشجو/ ۱۳۸۰
۱۰۲	انگلیسی هفتم	شهرام خدیو شریبان، رضا خیرآبادی، سیدبهنام علوی‌مقدم، محمدرضا عنانی سراب، الهام فروزنده شهرکی، نورالله قربانی	مدرسه/ ۱۳۹۱
۱۰۳	بررسی ترجمه انگلیسی متون اسلامی	سالار منافعی اناری	سمت/ یازدهم/ ۱۳۹۰
۱۰۴	بیان شفاهی داستان (۱)	عباسعلی رضائی	سمت/ چهاردهم/ ۱۳۹۰
۱۰۵	بیان شفاهی داستان (۱)	عباسعلی رضائی	سمت/ چهاردهم/ ۱۳۹۰
۱۰۶	بیان شفاهی داستان (۲)	مهدی نوروزی خیابانی و پرویز بیرجندی	سمت/ بیست‌ویکم/ ۱۳۹۰
۱۰۷	ترجمه متون ساده	میرزا سوزنی، صمد	سمت/ ۱۳۸۸
۱۰۸	ترجمه متون ساده	رضا نیلی‌پور	دانشگاه پیام نور/ ۱۳۸۸
۱۰۹	ترجمه نوار و فیلم	منوچهر جعفری‌گهر	دانشگاه پیام نور/ ۱۳۸۹
۱۱۰	تنویری‌های ترجمه	سیدعلی میرعمادی	سمت/ ۱۳۸۲
۱۱۱	جوهر هندوئیسم (ادیان هند و بودا)	دوگاس باسمه/ جزوه مجتبی زروانی	Prentice Hall/ 1990
۱۱۲	چستی ترجمه در هرمنوتیک، نظریه‌ها و کاربردها گادامر و ریکور	مرتضی بابک معین	سخن/ ۱۳۹۲
۱۱۳	خواندن و درک مفاهیم ۱	سیداکبر میرحسینی	سمت/ پنجم/ ۱۳۸۱
۱۱۴	خواندن و درک مفاهیم (۱)	محمدحسن تحریریان	دانشگاه پیام نور/ ۱۳۸۱
۱۱۵	درآمدی بر ادبیات انگلیسی (۱)	کامران احمدگلی و حسین پیر نجم‌الدین	سمت/ ۱۳۸۹
۱۱۶	راهنمای عملی تهیه و تدوین مطالب درسی برای معلمان زبان انگلیسی	ساسان بالغی‌زاده	سمت/ ۱۳۹۱

۲۶۰ پژوهش‌نامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، سال نوزدهم، شماره یازدهم، بهمن ۱۳۹۸

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۱۱۷	راهنمای نگارش	علی اکبر جعفرپور بروجنی	سمت / ۱۳۸۱
۱۱۸	روش‌شناسی پژوهش در مطالعات ترجمه	گابریلا سالدانه و شارون ابرین	st.Jerome publishing/ 2013
۱۱۹	زبان انگلیسی برای دانشجویان رشته‌های کشاورزی (ج ۲)	عزبدفتری و همکاران	سمت / ۱۳۸۹
۱۲۰	زبان تخصصی رشته‌های برق و الکترونیک، کنترل و مخابرات	منوچهر حقانی	سمت / ۱۹۹۸
۱۲۱	شعر انگلیسی	عباسعلی رضائی	سمت / یازدهم / ۱۳۸۸
۱۲۲	شیوه استفاده از فرهنگ واژگان انگلیسی	زهرا اکبری	سمت و دانشگاه اصفهان / ۱۳۸۵
۱۲۳	فرهنگ ادبیات آمریکا	عباس کسرائیان و مریم بیاد	دانشگاه تهران / ۱۳۷۸
۱۲۴	فنون و صناعات ادبی	جلال سخنور	سمت / دهم / ۱۳۹۱
۱۲۵	کاربرد اصطلاح‌ها و تعبیرها در ترجمه	رضا نیلی‌پور	دانشگاه پیام نور / ۱۳۸۶
۱۲۶	مترجم‌شدن	داگلاس رابینسون/ رضی خدادادی (هیرمن‌دی)	مرکز نشر دانشگاهی / ۱۳۸۰
۱۲۷	متون تخصصی ادیان (جزوه)	نامشخص	نامشخص/ نامشخص
۱۲۸	مدخل‌های رمان‌های انگلیسی	هوشنگ هنرور	سمت / ۱۹۹۸
۱۲۹	مرجع‌شناسی عمومی لاتین	زاهد بیگدلی	سمت / ۱۳۸۶
۱۳۰	مرجع‌ی پیش‌رفته برای ترجمه	بزیل هتیم و جرمی ماندی/ مریم جابر و فربرز مجیدی	سمت / ۱۳۸۸
۱۳۱	مقاله‌نویسی	عباس کسرائیان و محمدرضا فخر روحانی	سمت / هفتم / ۱۳۹۱
۱۳۲	مقدمه‌ای بر ادبیات انگلیسی	عباسعلی رضائی	سمت / ۱۳۸۹
۱۳۳	نامه‌نگاری	سیدهای جلالی چیمه و عباس کسرائیان	سمت / ۱۳۸۳
۱۳۴	نشر پیش‌رفته	هوشنگ هنرور	سمت / ۱۹۹۲
۱۳۵	نگارش پایه	فلورسیتا بوستامانته	سمت / ۱۳۸۹
۱۳۶	نگارش پیشرفته	فلورسیتا بوستامانته	سمت / ۱۳۸۰
۱۳۷	واژه‌شناسی انگلیسی	غلامرضا تجویدی	دانشگاه پیام نور / ۱۳۸۱
۱۳۸	زبان انگلیسی پایه نهم: دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای (کتاب دانش‌آموز و کتاب کار)	مرجان سلیمی و منیژه سلیمی	سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور / ۱۳۹۵
۱۳۹	خواندن و درک مفاهیم (۱)	محمدحسن تحریریان	دانشگاه پیام نور / ۱۳۸۱

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۶۱

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده / مترجم	ناشر / سال نشر
۱۴۰	<i>Il Gattopardo</i>	Giuseppe Tomasi di Lampedusa	Feltrinelli Traveller/ 1990
۱۴۱	<i>Comenta un Cómo se Texto Literario</i>	Fernando Lázaro Carreter and Evaristo Correa Calderón	Madrid: Cátedra
۱۴۲	<i>Francesco: Canto di una Creatura</i>	Alda Merini	Frassinelli/ 2007
۱۴۳	<i>Il Birraio Di Preston</i>	Andrea Camiller	Sellerio di Giorgianni/ 2000
۱۴۴	<i>IL GATTOPARDO</i>	Giuseppe Tomasi di Lampedusa, Gioacchino Lanza Tomasi	Strega/ 2006
۱۴۵	<i>Il linguaggio Segreto di Dante è dei <<Fedeli d'Amore>></i>	Luigi Valli	CreateSpace Independent Publishing Platform/ 2013
۱۴۶	<i>In Their Time : A history of Feminism in Western Societies</i>	LeGates, Marlene	Library of congress.
۱۴۷	دستور کاربردی نوین زبان ایتالیایی	سوزانا نوکی	آلما
۱۴۸	نگاهی نو به دنیایی دیگر؛ دستور زبان ایتالیایی	فریبا خاکپور	هنر و تربیت
۱۴۹	<i>al Manual de Literatura Española</i>	Fernando Lázaro	Madrid: Cátedra
۱۵۰	<i>Magnificat: Un Incontro con Maria</i>	Alda Merini	Frassinelli/ 2002
۱۵۱	<i>Pecore nere: Racconti</i>	Igiaba Scego. Ingv Mubiavi. Laila Wadia, Gabriella Kuruvilla	Editori Laterza/ 2012
۱۵۲	<i>Si Dovrebbe Pensare più a far Bene ... Alessandro Manzoni: Il Progetto di Dio, il Lavoro dell'uomo</i>	Norberto Cacciaglia	Forum Italicum/ 1999
۱۵۳	تاریخ ادبیات ایتالیا (۱) <i>Storia della Literature</i>	Salinari Ricci	لاتیرزا/ ۱۹۷۲
۱۵۴	تاریخ ادبیات ایتالیا (۲) <i>Storia della Literature</i>	Francesco Flora	آرنولد موندادوری/ ۱۹۷۲
۱۵۵	دستور زبان ایتالیایی	آنتونیا شرکا	فرهنگ معاصر/ ۱۳۹۰
۱۵۶	رمان قرن بیستم	جاکو مو دبنه تی	گزشتی/ ۱۹۸۹
۱۵۷	مادام بوآری	فلور کوستاد/ مشفق همدانی و همکاران	Editorie/ 1341
۱۵۸	زمزمه‌های چرنوبیل	سویتلانا آکسیویچ/ شهرام همت‌زاده	نیستان
۱۵۹	واژه‌شناسی زبان روسی	علی مداینی اول	سمت/ ۱۳۹۱
۱۶۰	آثار برگزیده آنتون پاولوویچ چخوف (با توضیحات، واژه‌نامه، ضربه) برای دانشجویان ایرانی زبان و ادبیات روسی، باغ آلبالو و داستان‌ها	مرضیه یحیی‌پور و جان‌الله کریمی مطهر	جهاد دانشگاهی واحد تهران/ ۱۳۸۹
۱۶۱	اخلاق در اسلام	مرضیه یحیی‌پور	علم و ادب/ ۱۳۸۱
۱۶۲	ادبیات در مخاطره	تزوتان تودوروف	Paris: Flammarion

۲۶۲ پژوهش‌نامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، سال نوزدهم، شماره یازدهم، بهمن ۱۳۹۸

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۱۶۳	ادبیات روسی (تحلیل، پرسش، تکلیف): برای دانشجویان ایرانی زبان و ادبیات روسی	مرضیه یحیی‌پور، جان‌الله کریمی مطهر، و ماریا پترونا زینگالووا	مرکز نشر دانشگاهی / ۱۳۸۹
۱۶۴	اصطلاحات و تعبیرات در زبان روسی	جمیله بابازاده	سمت / ۱۳۸۲
۱۶۵	اصول و روش نامه‌نگاری در زبان روسی	مرضیه یحیی‌پور/ ویراستار: جان‌الله کریمی مطهر	مؤسسه دانشگاه تهران/ دوم / ۱۳۹۰
۱۶۶	اعجوبه و چند داستان دیگر	جان‌الله کریمی مطهر و مهناز دارمی	جهاد دانشگاهی واحد تهران
۱۶۷	اعداد روسی	ا.اس. کاتویستکایا/ مرضیه یحیی‌پور و مهناز نوروزی	سمت و پژوهشگاه / ۱۳۸۸
۱۶۸	آموزش قرائت قرآن کریم	مرضیه یحیی‌پور	مرکز ترجمه قرآن مجید / ۱۳۷۷
۱۶۹	آموزش نوین زبان روسی ۲	حسین لسانی	بازتاب / ۱۳۷۸
۱۷۰	آموزش نوین زبان روسی (ج ۱)	حسین لسانی	تهران/ کوهسار / ۱۳۸۲
۱۷۱	آنا آخماتووا و مشرق‌زمین	مرضیه یحیی‌پور	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی / ۱۳۹۳
۱۷۲	ایوان بونین و مشرق‌زمین	مرضیه یحیی‌پور	دانشگاه تهران / ۱۳۸۶
۱۷۳	بررسی همه‌جانبه متون روسی	حسین غلامی و آزاده مزینی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی / ۱۳۹۱
۱۷۴	تاریخ ادبیات روس (دوجلدی)	ویکتور تراس/ علی بهبهانی	شرکت علمی و فرهنگی / ۱۳۸۴
۱۷۵	تاریخ ادبیات روسیه از ابتدا تا پایان قرن نوزدهم (برای دانشجویان ایرانی زبان و ادبیات روسی)	جان‌الله کریمی مطهر	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی / ۱۳۸۸
۱۷۶	تاریخ ادبیات قرن بیستم روسیه (برای دانشجویان ایرانی زبان و ادبیات روسی)	جان‌الله کریمی مطهر	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی / ۱۳۸۸
۱۷۷	تاریخ سیاسی روسیه معاصر: دوران گذار و رویکرد مجدد از کمونیسم به کاپیتالیسم از گورباچف تا یلتسین ۱۹۸۵-۱۹۹۴	ولادیمیر ویکتورویچ ساگرین/ علیرضا ولی‌پور و مهناز رهبری	مؤسسه دانشگاه تهران / ۱۳۸۹
۱۷۸	ترجمه متون اسلامی	محسن قرائتی	نامشخص/ نامشخص
۱۷۹	تنویری ادبیات	جان‌الله کریمی مطهر	دانشگاه تهران / ۱۳۸۶
۱۸۰	حالت در زبان روسی: قواعد و کاربرد	سیدحسین زهرایی و ی. سیدوروا، مارینا یوریونا	سمت / ۱۳۹۰
۱۸۱	درآمدی بر ادبیات (کتاب آموزشی برای دانشجویان ایرانی زبان و ادبیات روسی)	جان‌الله کریمی مطهر	دانشگاه تهران / ۱۳۹۱

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۶۳

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۱۸۲	دستور آموزشی زبان روسی	سیدحسن زهرایی	سمت/ ۱۳۸۲
۱۸۳	دستور کاربردی زبان روسی برای دانشجویان فارسی‌زبان	علیرضا ولی‌پور	مؤسسه دانشگاه تهران/ ۱۳۹۰
۱۸۴	ریشه‌های دین	هیئت تحریریه مؤسسه در راه حق	در راه حق/ ۱۳۸۱
۱۸۵	عصر طلایی و عصر نقره‌ای شعر روس	حمید آتش بر آب	نشر نی/ ۱۳۸۸
۱۸۶	فرهنگ امثال و حکم روسی - فارسی	صفرعلی فرسادمنش و لودمیلا یژووا	مؤسسه دانشگاه تهران/ ۱۳۸۴
۱۸۷	کاربرد عملی افعال حرکتی در زبان روسی	مرضیه یحیی‌پور و جان‌الله کریمی مطهر	سمت و پژوهشگاه/ ۱۳۸۱
۱۸۸	کاربرد نمودهای فعل در زبان روسی	مهناز صدری	جنگل/ ۱۳۸۲
۱۸۹	الکساندر پوشکین و مشرق زمین	جان‌الله کریمی مطهر و مرضیه یحیی‌پور	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی/ ۱۳۹۰
۱۹۰	کلامی درمورد وحدت	مؤسسه لاناپرس - مسکو	لاناپرس/ ۱۹۹۳
۱۹۱	کتاب‌شناسی توصیفی ادبیات تطبیقی	ابوالقاسم رادفر	طهورا/ ۱۳۹۳
۱۹۲	مکتب‌های ادبی در تاریخ ادبیات روسیه	آبتین گلکار	سمت/ ۱۳۹۲
۱۹۳	میخائیل لرماتنف و مشرق‌زمین	مرضیه یحیی‌پور و زینب صادقی سهیل‌آباد	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی/ ۱۳۹۰
۱۹۴	نمود فعل: قواعد و کاربرد	سیدحسن زهرایی و ماریا یوریونا سیدوروا	سمت
۱۹۵	از واج تا جمله: فرهنگ زبان‌شناسی - دستور	فاطمه مدرسی (استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه ارومیه)	چاپار/ دوم/ ۱۳۸۷
۱۹۶	بررسی آثار ترجمه‌شده اسلامی	سالار منافی اناری	سمت/ هفتم/ ۱۳۷۹
۱۹۷	تاریخ زبان‌شناسی	پیتراام سورن/ علی محمد حق‌شناس	سمت/ ۱۳۸۹
۱۹۸	تاریخ مختصر زبان‌شناسی ساخت‌گرا	پیتر متیوس/ راحله گندمکار	قطره/ ۱۳۸۹
۱۹۹	تاریخ مطالعات زبان‌شناسان مسلمان	کیس ورسیتیگ/ زهرا ابوالحسنی	سمت/ ۱۳۹۱
۲۰۰	تجزیه و تحلیل نشانه معناشناختی گفتمان	حمیدرضا شعیری	سمت/ ۱۳۸۵
۲۰۱	تحول زبان	آر. ال. ترامسک/ ارسلان گلفام	دانشگاه تهران/ ۱۳۸۲
۲۰۲	تفکر و زبان (رشته روان‌شناسی)	کامران علوی	دانشگاه پیام نور/ ۱۳۸۹

۲۶۴ پژوهش‌نامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، سال نوزدهم، شماره یازدهم، بهمن ۱۳۹۸

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۲۰۳	درآمدی بر روان‌شناسی زبان	دنی استاینبرگ/ ارسلان گلغام	سمت/ ۱۳۸۱
۲۰۴	درآمدی بر زبان‌شناسی اجتماعی	ژان لویی کالوه/ محمدجعفر پوینده	تهران/ نقش جهان/ ۱۳۷۹
۲۰۵	درآمدی بر زبان‌شناسی شناختی: نظریه‌ها و مفاهیم	محمد راسخ‌مهند	سمت/ ۱۳۹۰
۲۰۶	درآمدی بر زبان‌شناسی معاصر جلد ۱ و ۲	ویلیام اگرادی و همکاران/ علی درزی	سمت/ ۱۳۸۰
۲۰۷	درآمدی بر معناشناسی	کوروش صفوی	سازمان تبلیغات اسلامی (سوره)/ ۱۳۷۹
۲۰۸	درآمدی بسیار کوتاه بارت	جانان‌تان کالر/ تینامراللهی	تهران/ علم/ ۱۳۸۹
۲۰۹	درآمدی بسیار کوتاه پسامدرنیسم	کریستوفر باتلر/ محمد عظیمی	تهران/ علم/ ۱۳۸۹
۲۱۰	دستور زبان فارسی برپایه نظریه گشتاری	مهدی مشکوةالدینی	دانشگاه فردوسی مشهد/ ۱۳۷۹
۲۱۱	دستور زبان فارسی: واژگان و پیوندهای ساختی	مهدی مشکوةالدینی	سمت/ ۱۳۸۸
۲۱۲	دوره زبان‌شناسی عمومی	فردینان دوسوسور/ کوروش صفوی	هرمس/ ۱۳۷۸
۲۱۳	ذهن درآمدی بر علوم شناختی	پاول تاگارد/ رامین گلشائی	سمت/ ۱۳۹۱
۲۱۴	روان‌شناسی و یادگیری زبان	آکسی آکسی‌ویچ لئونتیف/ امیر فرهمندپور	مرکز نشر دانشگاهی/ ۱۳۷۴
۲۱۵	روایت فلسفی روایت (از باستان تا پست مدرن)	فائزه رودی (زیر نظر فرزانه سجودی)	علم/ ۱۳۸۹
۲۱۶	روایت‌شناسی: درآمدی زبان‌شناختی - انتقادی	مایکل تولان/ سیده‌فاطمه علوی و فاطمه نعمتی	سمت/ اول/ ۱۳۸۶
۲۱۷	ریشه‌شناسی و اشتقاق در زبان فارسی	جواد برومند سعید	مرکز کرمان‌شناسی (دانشگاه شهید باهنر کرمان)/ ۱۳۸۲
۲۱۸	زبان‌شناسی حقوقی: درآمدی بر زبان، جرم، و قانون	نگار مؤمنی و سیروس عزیزی	جهاد دانشگاهی/ ۱۳۹۱
۲۱۹	زبان‌شناسی مقابله‌ای	محمدحسین کشاورز	رهنما/ ۱۹۹۹
۲۲۰	زبان‌شناسی نظری	محمد دبیرمقدم	سخن/ ۱۳۷۸
۲۲۱	زبان و تفکر	نیک‌لاند/ مهدی باقرپسندی، بهمن زندی، و فریبا سهیلی	دانشگاه پیام نور/ ۱۳۸۹
۲۲۲	زبان و ذهن	نوآم چامسکی/ کورش صفوی	کتاب‌های هرمس/ ۱۳۸۷
۲۲۳	زبان و مسائل دانش	نوآم چامسکی/ علی درزی	آگه/ ۱۳۷۷
۲۲۴	زبان روزنامه	دانوتا ری/ به کوشش فریده حق‌بین و ترجمه و جیهه عزیزآبادی‌فراهانی و دیگران	علم/ ۱۳۸۸
۲۲۵	زبان، بافت و متن	هلیدی و حسن/ محسن نوبخت	سیاه‌رود/ ۱۳۹۳

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۶۵

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۲۲۶	زبان‌شناسی (درآمدی بر زبان و ارتباط)	آندریس آکماجین، ریچارد و. آ. ان. ک. فارمر/ خسرو غلامعلی‌زاده	دانشگاه رازی کرمانشاه/ ۱۳۷۵
۲۲۷	زبان‌شناسی اجتماعی: درآمدی بر زبان و جامعه	ترادگیل/ محمد طباطبایی	آگاه/ ۱۳۷۶
۲۲۸	زبان‌شناسی دکارتی: فصلی از تاریخ تفکر عقلگرا	نوآم چامسکی/ احمد طاهریان	هرمس/ ۱۳۸۹
۲۲۹	زبان‌شناسی عملی: راهنمای بررسی گویش‌ها	ویلیام سامارین/ لطیف عطاری	مرکز نشر دانشگاهی/ ۱۳۸۷
۲۳۰	زبان‌شناسی نظری	محمد دبیرمقدم	سمت/ ۱۳۸۳
۲۳۱	زبان‌شناسی و آسیب‌شناسی زبان	رضا نیلی‌پور	هرمس/ ۱۳۸۹
۲۳۲	ساخت اشتقاقی واژه در فارسی امروز	ایران کلباسی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۲۳۳	ساخت زبان فارسی	خسرو غلامعلی‌زاده	احیاء کتاب/ ۱۳۷۷
۲۳۴	ساخت زبان فارسی	آزیتا افراشی	سمت/ ویرایش دوم/ ۱۳۸۸
۲۳۵	سواد خواندن و آموزش درک خوانداری	معصومه نجفی‌پازوکی	مدرسه/ ۱۳۹۱
۲۳۶	سیر زبان‌شناسی	مهدی مشکوةالدینی	دانشگاه فردوسی مشهد/ ۱۳۸۶/۱۳۷۶
۲۳۷	عمومی دیالکتیک (زبان‌شناسی عمومی)	علی حسین‌زاده (داشقی)	تبریز/ اختر/ ۱۳۸۸
۲۳۸	فرهنگ تطبیقی - موضوعی زبان‌ها و گویش‌های ایرانی نو	محمد حسن دوست	فرهنگستان زبان و ادب فارسی/ ۱۳۸۹
۲۳۹	کاربردشناسی زبان	جورج یول/ محمد عموزاده مهدیرجی و منوچهر توانگر	سمت/ ۱۳۸۳
۲۴۰	کلیات زبان‌شناسی	محمود فرخ‌پی	سمت/ ۱۳۸۳
۲۴۱	مباحثی در دوزبانگی از دیدگاه علوم اجتماعی	امیلیا نرسیسیانس	سازمان میراث فرهنگی کشور (پژوهشگاه)/ ۱۳۸۲
۲۴۲	مبانی زبان‌شناسی متن	پرویز البرزوری‌ورکی	امیرکبیر/ ۱۳۸۶
۲۴۳	مشکلات زبانی و ارتباطی: راهنمایی برای معلمان	دیمیتر هارتاس/ احمد رضائی و آتوسا رستم‌بیگ	مدرسه/ ۱۳۹۱
۲۴۴	معناکاو: به سوی نشانه‌شناسی اجتماعی	فرهاد ساسانی	علم/ ۱۳۸۹
۲۴۵	مقدمه‌ای بر معناشناسی زبان‌شناختی	جان لاینز/ حسین واله	گام نو/ ۱۳۸۳
۲۴۶	مکاتب زبان‌شناسی نوین در غرب	پیتر ا.ام سورن/ علی محمد حق‌شناس	سمت/ ۱۳۸۸
۲۴۷	نحو زبان فارسی برپایه نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی	سیدعلی میرعمادی	سمت/ ۱۳۷۶

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۲۴۸	نحو زبان فارسی و انگلیسی در قالب برنامه کمینگی	سیدعلی میرعمادی	فرهیخته/ ۱۳۸۱
۲۴۹	نشانه‌شناسی	جانان‌کالر/ لیلا صادقی و تبنا امراللهی؛ ویرایش فرزانه سجودی	علم/ ۱۳۸۸
۲۵۰	نشانه‌ها در آمادی بر نشانه‌شناسی	تامس آلبرت سپیمیاک	علمی/ ۱۳۹۱
۲۵۱	نظام آوایی زبان فارسی	محمود بی جن خان	سمت/ ۱۳۹۲
۲۵۲	نظریه و روش در تحلیل گفتمان	ماریان یورگنسن و لوئیز فیلیپس/ هادی جلیلی	نشر نی/ ۱۳۸۹
۲۵۳	تقصان معنا	آلژیرداس ژولین گرمس/ حمیدرضا شعبیری	علم/ ۱۳۸۹
۲۵۴	نگاهی به زبان	جرج یول/ نسرین حیدری	سمت/ ۱۳۷۹
۲۵۵	نوآم چامسکی و انقلاب زبان‌شناسی	رضا نیلی‌پور	دانشه/ ۱۳۸۷
۲۵۶	واج‌شناسی	ام. لازری هاین/ یدالله ثمره	فرهنگ معاصر/ ۱۳۸۸
۲۵۷	واج‌شناسی تاریخی زبان فارسی	مهری باقری	قطره/ ۱۳۸۰
۲۵۸	واژه‌شناسی انگلیسی همراه با فرایندهای واژه‌سازی در انگلیسی و فارسی	غلامرضا تجویدی	سمت/ سوم/ ۱۳۸۷
۲۵۹	آواشناسی	محمدحسین کشاورز	سمت/ دوازدهم/ ۱۳۹۰
۲۶۰	آواشناسی آکوستیک و شنیداری	کیت جانسون/ زهرا محمودزاده و رحیمه روح‌پرو	تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، چارپار/ ۱۳۹۴
۲۶۱	بود و نمود سخن (مقالات ادبی)	احمد کریمی حکاک	نامک/ ۱۳۹۴
۲۶۲	تربیت شنوایی کودکان کم‌شنوا (تولد تا ۳ سالگی): مبتنی بر برنامه والد کودک SKI-HI	ژاله صمدی	تهران/ دانشه/ ۱۳۹۰
۲۶۳	<i>Chomsky's Universal Grammar</i>	Vivian James Cook, Mark Newson	Wiley-Blackwell/ 2007
۲۶۴	<i>Contemporary Linguistics: An introduction O'Grady et.al</i>	William O'Grady, Mark Aronoff, John Archibald, Janie Rees-Miller	Bedford/ St. Martin's/ 2009
۲۶۵	<i>Language and Linguistics</i>	Julia Falk	رهنا (افست)/ ۱۳۶۳
۲۶۶	<i>Linguistics: An Introduction to Language and Communication</i>	Akmajian, et al.	MIT/ 1990
۲۶۷	<i>Postmodernism: a very Short Introduction</i>	Butler, Christopher	Oxford: Oxford University Press
۲۶۸	<i>Atlas of North The American English</i>	W. Labov, S. Ash and C. Boberg	2006
۲۶۹	<i>The Linguistics of Newswriting</i>	Daniel Perrin	Amsterdam and Philadelphia/ 2013
۲۷۰	<i>The Study of Language</i>	George Yule	CUP/ 1986

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۶۷

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۲۷۱	اختلال‌های زبان (روش‌های تشخیص و بازپرو)	پریخ دادستان	سمت/ ۱۳۸۷
۲۷۲	ارزش‌یابی دانش و مهارت‌های زبانی	دنیز لوسیه/ روح‌الله رحمتیان	سمت/ ۱۳۸۸
۲۷۳	آواشناسی زبان عربی	ابراهیم انیس	دار النهضة العربیه/ ۱۹۶۱ (۱۳۴۰)
۲۷۴	آواشناسی زبان فارسی	یدالله ثمره	مرکز نشر دانشگاهی/ ۱۳۸۱
۲۷۵	بررسی مقابله‌ای ساخت جمله فارسی به انگلیسی	لطف‌الله یارمحمدی	دانشگاه پیام نور/ ۱۳۷۶
۲۷۶	به‌سوی زبان‌شناسی شعر	مهران مهاجر و محمد نبوی	آگاه/ ۱۳۹۳
۲۷۷	تحلیل انتقادی و کاربردی فراگیری زبان اول	رضا پیشقدم	فردوسی مشهد
۲۷۸	ترجمه‌کاوی	بهاء‌الدین خرمشاهی	ناهید/ ۱۳۹۱
۲۷۹	جامعه‌شناسی زبان (برنامه‌ریزی زبان فارسی و نگرش‌های زبانی)	نگار داوری اردکانی با همکاری آذردخت جلیلیان	جامعه‌شناسان/ ۱۳۹۱
۲۸۰	درآمدی بر عصب‌شناسی زبان	الیزابت آهلسن/ فاطمه نعیمی حشکوبی	تهران/ جهان کتاب/ ۱۳۹۳
۲۸۱	درآمدی بر معنی‌شناسی زبان	جان لاینز/ کوروش صفوی	علمی/ ۱۳۹۱
۲۸۲	دستور زبان فارسی معاصر	ژیلبر لازار/ مهستی بحرینی و هرمز میلانیان (حواشی)	هرمس/ ۱۳۸۹
۲۸۳	دوزبانگی	فریده عصاره	مدرسه/ ۱۳۹۱
۲۸۴	راهنمای زبان‌های ایرانی: زبان‌های ایرانی نو (ج ۲)	رویدگر اشمیت/ زیرنظر حسن رضایی باغبیدی، مترجمان: عسکر بهرامی، حسن رضایی باغبیدی، آرمان بختیاری، و نگین صالحی‌نیا	ققنوس/ ۱۳۹۰
۲۸۵	رده‌شناسی زبان (دوجلدی)	محمد دبیرمقدم	سمت/ ۱۳۹۲
۲۸۶	زبان‌شناسی حقوقی	فردوس آفاگل‌زاده	علم/ ۱۳۹۱
۲۸۷	زبان فارسی معیار	ناصرقلی سارلی	هرمس/ ۱۳۸۷
۲۸۸	زبان، منزلت و قدرت	ویلیام بی من/ رضا مقدم‌کیا	نشر نی/ ۱۳۹۳
۲۸۹	سیاست نوشتار (پژوهشی در شعر و داستان معاصر ایران)	کامران تلطف/ مهرک کمالی	نامک/ ۱۳۹۴
۲۹۰	غلط نویسیم (فرهنگ دشواری‌های زبان فارسی)	ابوالحسن نجفی	مرکز نشر دانشگاهی/ هجدهم/ ۱۳۹۲
۲۹۱	فنون یادگیری زبان	رامین اکبری و سیداکبر میرحسینی	سمت/ ۱۳۸۲
۲۹۲	قدرت، گفتمان و زبان	علی اصغر سلطانی	نشر نی/ ۱۳۹۲
۲۹۳	گفتارهایی در نحو	محمد راسخ مهند	نشر مرکز/ ۱۳۸۸
۲۹۴	منطق در زبان‌شناسی	کوروش صفوی	سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری/ ۱۳۸۰

۲۶۸ پژوهش‌نامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، سال نوزدهم، شماره یازدهم، بهمن ۱۳۹۸

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۲۹۵	واج‌شناسی (نظریهٔ بهینگی)	محمود بی جن خان	سمت/ سوم/ ۱۳۸۹
۲۹۶	واژگان پایهٔ فارسی از زبان کودکان ایرانی	شهین نعمت‌زاده، محرم دادرس، مهدی دستجردی کاظمی، محرم منصوری‌زاده	مدرسه/ ۱۳۹۰
۲۹۷	تفسیری بر بیگانه کامو	پیر لویی ری/ محمدتقی غیائی	امیرکبیر/ اول/ ۱۳۵۵
۲۹۸	توان‌بخشی خردسالان ناشنوا: راهنمای جامع درمان‌گران و والدین	سعید حسن‌زاده و فاطمه نیک‌خو	تهران/ ارجمند/ ۱۳۹۶
۲۹۹	جستاری در زبان و زبان‌شناسی در خاورمیانه	آتوسا رستم‌بیک تفرشی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی/ ۱۳۹۵
۳۰۰	درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان	رونالد وارداف/ رضا امینی	بوی کاغذ/ ۱۳۹۳
۳۰۱	درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان	یحیی مدرسی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی/ سوم/ ۱۳۹۱
۳۰۲	درآمدی بر رشد زبان کودک	سوزان فاستر کوهن/ فرزاد میراحمدی	رشد
۳۰۳	دریازهٔ علم شناختی: هوش مصنوعی، روان‌شناسی، زبان‌شناسی، علم اعصاب، و فلسفهٔ ذهن	جواد حاتمی	امیرکبیر/ ۱۳۹۳
۳۰۴	دوزبانگی در خانواده (راهنمایی برای والدین)	فیلیپ رایلی ادیت هاردینگ/ ماندانا ارفع کیودوند	مرکز نشر دانشگاهی/ ۱۳۸۸
۳۰۵	روان‌شناسی زبان	دیوید دبلیو کرول/ حشمت‌الله صباغی	رشد/ ۱۳۹۱
۳۰۶	سیاست نوشتار (پژوهشی در شعر و داستان معاصر ایران)	کامران تلطف/ مهرک کمالی	نامک/ ۱۳۹۴
۳۰۷	الفبای زبان‌شناسی	دومینیک منگنو/ محمدتقی غیائی	جامی/ اول/ ۱۳۷۸
۳۰۸	فرهنگ توصیفی دوزبانهٔ فارسی به انگلیسی آواشناسی و واج‌شناسی	گلناز مدرسی قوامی	علمی/ ۱۳۹۴
۳۰۹	گویش لری بویر/ احمدی	اسفندیار طاهری	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی/ ۱۳۹۵
۳۱۰	متدا و چهره‌های مهم نقد ادبی	جینو تلینی	موندادوری
۳۱۱	واج‌شناسی: رویکردهای قاعده‌بنیاد و کاربرد آن‌ها در زبان فارسی	عالیه کرد زعفرانلو کامبوزیا	سمت/ ۱۳۸۵
۳۱۲	اطلس زبان‌ها	ویراستاران برنارد کمری، استفن متیوس، و ماریا پولینسکس/ ارسلان گلفام و اکبر حسابی	دانشگاه تهران، مؤسسه و چاپ/ ۱۳۸۷

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۳۱۳	دینکرد هفتم	محمدتقی راشد محصل	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی / ۱۳۸۹
۳۱۴	توهمی به نام جمع‌گرایی؛ سوءبرداشت‌های مباحث شناخت مردمان ژاپن و ریشه‌های آن	تاکانو یوتارو	شین یوشا
۳۱۵	<i>Prosody Matters: Essays in Honor of Elisabeth Selkirk</i>	Borowsky	2012
۳۱۶	آموزش زبان ژاپنی با متون روزنامه	اوسامو میزوتانی و نوبوکو میزوتانی	The Japan Times, Ltd
۳۱۷	دستور زبان ژاپنی	ناگاشیما، تاتسویا/ صبرینه صوتی منفرد	مرکز نشر دانشگاهی/ ۱۳۸۳
۳۱۸	ژاپنی برای همه	می نا نوهونگو	سوری ته نتو و آکو/ ۲۰۱۲
۳۱۹	فرهنگ دو زبانۀ فارسی-ژاپنی	تسونه نو کوریاناگی	دایگاکو شورین/ ۱۹۹۸
۳۲۰	گل داوودی و شمشیر	روث بندیک	ژاپن
۳۲۱	تفسیری بر غنایان سارتر	ژنیو اید/ محمدتقی غیائی	امیرکبیر/ اول/ ۱۳۵۵
۳۲۲	دارایی خانواده روگن: خاستگاه‌ها	امیل زولا/ محمدتقی غیائی	تهران/ نیلوفر/ ۱۳۸۸
۳۲۳	زمین	امیل زولا/ محمدتقی غیائی	تهران/ نیلوفر/ ۱۳۶۱
۳۲۴	سهم سگان شکاری	امیل زولا/ محمدتقی غیائی	تهران/ نیلوفر/ ۱۳۶۲
۳۲۵	تاریخ ترجمه	میشل بالار	دوبوئک
۳۲۶	تاویل بوف کور (قصه زندگی)	محمدتقی غیائی	تهران/ نیلوفر/ دوم/ ۱۳۸۱
۳۲۷	تاویل ملکوت (قصه اجتماعی - سیاسی)	محمدتقی غیائی	تهران/ نیلوفر/ اول/ ۱۳۸۶
۳۲۸	تفسیری بر سرخ و سیاه ستندال	کریستین کولن و پل لیدسکی/ محمدتقی غیائی	تهران/ امیرکبیر/ دوم/ ۱۳۷۰
۳۲۹	دانشگاه: پایان بازی	ژاک پلوتیه	Montréal, Édition Varia
۳۳۰	درآمدی بر سبک‌شناسی ساختاری	محمدتقی غیائی	تهران/ شعله اندیشه/ اول/ ۱۳۶۸
۳۳۱	روش نو در آموزش زبان فرانسه	محمدتقی غیائی	تهران/ مروارید/ پنجم/ ۱۳۷۲
۳۳۲	شعر فرانسه در سده بیستم	محمدتقی غیائی	تهران/ نیلوفر/ اول/ ۱۳۸۴
۳۳۳	فرانسه گام به گام - جلد ۱ تا ۴ (۱: آشنایی، ۲: زبان امروز، ۳: متن آسان، ۴: زبان معیار)	محمدتقی غیائی	تهران/ مروارید/ هشتم/ ۱۳۹۲
۳۳۴	فرهنگ اصطلاحات و تعبیرات زبان فرانسه	محمدتقی غیائی	تهران/ مروارید/ ۱۳۶۸

۲۷۰ پژوهش‌نامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، سال نوزدهم، شماره یازدهم، بهمن ۱۳۹۸

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۳۳۵	فرهنگ زبان کوچه (فرانسه - فارسی)	محمدتقی غیائی	تهران/ مروارید/ ۱۳۸۴
۳۳۶	کلاس‌های آموزش زبان فرانسه به‌مثابه زبان خارجی و زبان دوم	جان پی‌یر کوک و ایزابل گروکا	انتشارت دانشگاهی گرونیل
۳۳۷	کلام و تحلیل کلام	دومینیک منگنو	آرمان کوکن پاریس
۳۳۸	معراج شقایق: تحلیل ساختاری شعر سهراب سپهری	محمدتقی غیائی	تهران/ مروارید/ اول/ ۱۳۸۷
۳۳۹	نقد تفسیری، رولان بارت ۲	رولان بارت/ محمدتقی غیائی	تهران/ بزرگمهر/ دوم/ ۱۳۶۸
۳۴۰	نقد تفسیری، رولان بارت ۱	رولان بارت/ محمدتقی غیائی	تهران/ امیرکبیر/ اول/ ۱۳۵۲
۳۴۱	نقد تکوینی ۲	لوسین گلدمن/ محمدتقی غیائی	تهران/ نگاه/ ۱۳۸۲
۳۴۲	نقد روان‌شناختی متن ادبی	محمدتقی غیائی	تهران/ نگاه/ اول/ ۱۳۸۲
۳۴۳	نقد ساخت‌گرایی تکوینی	لوسین گلدمن/ محمدتقی غیائی	تهران/ بزرگمهر/ اول/ ۱۳۶۹
۳۴۴	Barthes : a Very Short Introduction: Barthes, Roland	Cullar	2002
۳۴۵	Lexicologie	شهرزاد ماکویی	سمت/ ۱۳۸۹
۳۴۶	Qu'est-Ce Que La France?	Alain Finkielkraut	Gallimard/ 2007
۳۴۷	از رمان تا ضد رمان	فریده علوی	مؤسسه دانشگاه تهران/ ۱۳۸۵
۳۴۸	انواع شعر فرانسه	شهناز شاهین و مهوش قویمی	سمت/ ۱۳۷۹
۳۴۹	پژوهشی در هزارتوی رمان نو	فریده علوی	مؤسسه دانشگاه تهران/ ۱۳۹۰
۳۵۰	تاریخ ادبیات فرانسه (قرن نوزدهم)	رؤیا لطافتی و بیتا معظمی فراهانی	سمت/ ۱۳۸۸
۳۵۱	تاریخ ادبیات فرانسه (ج ۲)	پیر برونل و همکاران/ افضل وثوقی	سمت/ دوم/ ۱۳۸۲
۳۵۲	تاریخ ادبیات فرانسه (ج ۳)	پیر برونل و همکاران/ افضل وثوقی	سمت/ دوم/ ۱۳۸۲
۳۵۳	ترجمه‌شناسی	متیو گیدر	
۳۵۴	تئاتر و مسائل اساسی آن	میشل ویینی/ سهیلا فتاح	سمت/ دوم/ ۱۳۹۰
۳۵۵	خواندن متون ساده (به زبان فرانسه)	زهره جوزدانی و نازیتا عظیمی مبیدی	سمت/ با اصلاحات سوم/ ۱۳۹۱
۳۵۶	خواندن و درک مفهوم متون ساده (به زبان فرانسه)	نازیتا عظیمی مبیدی و زهره جوزدانی	سمت/ ۱۳۸۲
۳۵۷	دستور زبان فرانسوی	محمدرضا پارسایار	فرهنگ معاصر/ ۱۳۸۴
۳۵۸	رمان نو (Tropismes)	ناتالی ساروت	Leridrowde/ 1986
۳۵۹	رویکرد ارتباطی در آموزش زبان	کلود ژرمن/ روح‌الله رحمتیان	سمت/ ۱۳۸۸
۳۶۰	زبان‌شناسی فرانسه	گیتی دیهیم	مرکز نشر دانشگاهی/ ۱۳۷۹

تحلیلی بر تکوین حوزه‌های مطالعاتی زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی ۲۷۱

ردیف	عنوان کتاب	نویسنده/ مترجم	ناشر/ سال نشر
۳۶۱	فرانسۀ نیمه‌تخصصی (بخش دوم)	موقتی، دیهیم، و آذرخشی	مرکز نشر دانشگاهی/ ۱۳۶۳
۳۶۲	قواعد املائی فرانسه، دیکته و تمرینات	شهناز شاهین	دانشگاه تهران/ ۱۳۷۳
۳۶۳	مکتب‌های ادبی فرانسه	علیرضا غفوری	سمت/ ۱۳۹۱
۳۶۴	نظریه‌های ترجمه (مسائل ترجمه متون ادبی از فارسی به فرانسه)	رؤیا لطافتی و ارشک صرافان چهارسوقی	سمت/ ۱۳۸۷
۳۶۵	نقد ادبی	ژاله کهنمویی‌پور و نسرين خطاط	سمت/ ۱۳۷۴
۳۶۶	نقد و نظریه‌های ادبی معاصر	محمدحسین جواری و الله‌شکر اسداللهی تجرق	دانشگاه تبریز/ ۱۳۸۸

گفتنی است، بسیاری از نقدهای ارائه‌شده به‌صورت برخط در تارنمای شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی به نشانی «<http://www.shmoton.ir>» در دسترس است. علاوه بر این، مجموعه آثار نقدشده در قالب نقدنامه علمی - تخصصی زبان‌شناسی و نقدنامه علمی - تخصصی زبان‌های خارجی به ترتیب در نشانی‌های «<http://www.cl.i.hcs.ac.ir>» و «<http://www.brjofls.i.hcs.ac.ir>» منتشر شده است. ماه‌نامه علمی - پژوهشی پژوهش‌نامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی به نشانی «<http://www.criticalstudy.i.hcs.ac.ir>» نیز آمادۀ دریافت مقاله‌های علمی - پژوهشی مرتبط با نقد است.

کتاب‌نامه

- حق‌شناس، علی محمد (۱۳۸۶)، «لزوم بازنگری در روند زبان‌شناسی در ایران»، *بخارا*، ش ۶۳.
- دیبرمقدم، محمد (۱۳۸۶)، «تکوین زبان‌شناسی نظری در جهان و بازنمود آن در ایران» (مصاحبه)، *بخارا*، ش ۶۳.
- رستم‌بیک نقرشی، آتوسا (۱۳۹۵)، *درآمدی بر زبان و زبان‌شناسی در خاورمیانه*، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- صیامیان گرچی، زهیر (۱۳۹۵)، *کانون زبان ایران در گذر زمان*، تهران: کانون زبان ایران.
- ناصر، محمدامین (۱۳۸۶)، *چکیده پایان‌نامه‌های حوزه زبان و زبان‌شناسی*، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
- یارمحمدی، لطف‌الله، علی محمد حق‌شناس، و رضا نیلی‌پور (۱۳۷۸)، «بررسی وضعیت علم زبان‌شناسی در ایران»، *نامه فرهنگ*، ش ۳۴.
- یارمحمدی، لطف‌الله، علی محمد حق‌شناس، و رضا نیلی‌پور (۱۳۸۲)، «نگاهی به جایگاه علم زبان‌شناسی در ایران»، *ویژه‌نامه زبان و ادبیات نامه فرهنگستان علوم*، ش ۲۰.

